

uit Duitsland, de Oekraïne, Polen, Nederland en Scandinavië.

Hoewel Winnipeg, de grootste graanmarkt ter wereld en bekend als 'de poort naar het Westen', nog altijd het grootste aantal inwoners van alle prairieprovincies telt (zo'n zeshonderdduizend), verliest het langzamerhand de regionale overheersing die het lange tijd heeft bezeten. Calgary, 530 duizend inwoners, is de snelst groeiende stad van Canada. Ten Noorden ervan ligt Edmonton, de hoofdstad van Alberta die 574 duizend inwoners telt. In Regina, de hoofdstad van Saskatchewan, wonen 162 duizend mensen.

Grote veranderingen

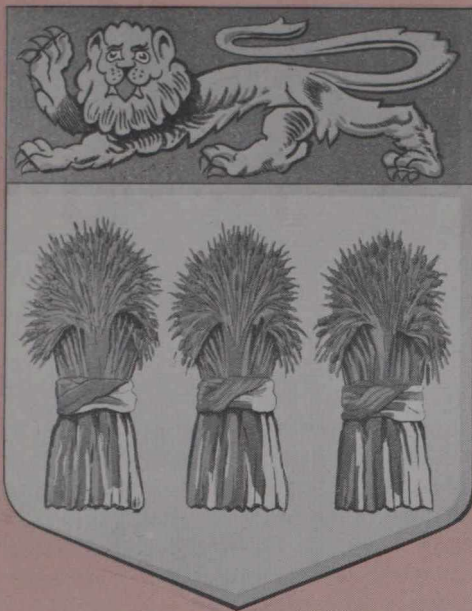
Terwijl de grote meerderheid van de bevolking nu in de Zuidelijke stadscentra woont, heeft de oorspronkelijke steunpilaar van het gebied, de landbouw, in het jonge verleden grote veranderingen ondergaan. De toenemende mechanisering van het agrarisch bedrijf heeft het voor de kleintjes moeilijk gemaakt. De gemiddelde prairiefarm is nu zo'n 240 hectare groot. Gemeten naar internationale maatstaven is dat enorm. Bovendien wordt de farm nog altijd groter, omdat landbouwmaatschappijen particulier bezit opkopen en samenvoegen.

Enerzijds door het vertrek van veel kleine agrariërs naar grotere centra om aan werk te komen, anderzijds door de aanleg van de Trans-Canada Highway met belangrijke zijwegen, zijn vroegere vitale economische en sociale centra verworpen tot 'spooksteden'. De handel wordt nu gedreven in de grotere leefgemeenschappen die op afstanden van zo'n tachtig kilometer verspreid in de vlakten liggen.

Saskatchewan is de enige prairieprovincie waar de bevolking meer op het land

Het wapen van Alberta.

Het wapen van Saskatchewan.

dan in de steden woont. Hier neemt tarwe dan ook nog altijd meer dan de helft van het totale inkomen voor zijn rekening. Toch zijn ook hier andere economische activiteiten in opkomst om de welvaart en het belang van de streek te vergroten.

Mijnbouw

Bosbouw, visserij, industrie en toerisme hebben allemaal bijgedragen aan de economische verscheidenheid en de welvaart van de prairies. De mijnbouw, en vooral de petroleum- en aardgaswinning, heeft het economische leven van de prairies bovendien een heel ander gezicht gegeven.

Hoewel petroleum in Canada het eerst ontdekt en gebruikt werd in Ontario, nemen de prairieprovincies nu 96 procent van de totale productie voor hun rekening. Hiervan produceert Alberta weer 87 procent. Zowel Calgary - sinds de jaren dertig - als Edmonton - sinds 1947 - hebben de vruchten geplukt van de komst en belangrijke investeringen van grote olieraffinaderijen.

De huidige reserves aan ruwe olie zijn voldoende voor Alberta om zijn rol als grootste leverancier ook de komende tien jaren waar te maken. De aandacht zal in de toekomst uitgaan naar alternatieve olievoorraden, zoals de Athabasca teerzanden in Alberta en de lagen zwarte olie in het gebied van Lloydminster op de grens van Saskatchewan en Alberta.

Verdere ontwikkelingen

In 1978 werd de Syncrude-installatie bij Fort McMurray (Alberta) geopend, na een investering van ruim 2,4 miljard Canadese dollars. Een overeenkomst over de olieprijs, eind 1981 afgesloten tussen de Canadese regering in Ottawa

en het provinciaal bestuur van Alberta, is waarschijnlijk een aanmoediging voor verdere exploratie en ontwikkeling.

Behalve eigen olie- en aardgasreserves, heeft Saskatchewan ook grote voorraden potas, waarvan de omvang wordt geraamd op 75 miljard ton. Er is sprake van een snelle ontwikkeling en de democratisch-socialistische regering heeft al stappen ondernomen om de potasindustrie te controleren. De Potash Corporation of Saskatchewan bezit nu ongeveer de helft van de totale productiecapaciteit in deze provincie.

Samenwerkingsfilosofie

Deze houding tegenover de ontwikkeling van de natuurlijke rijkdommen toont een fundamenteel verschil in politieke levensbeschouwing tussen Saskatchewan en zijn twee prairieburen. De lange geschiedenis van sociaal democratisch bestuur in deze provincie is uniek, niet alleen voor Canada maar ook voor Noord-Amerika; de New Democratic Party is pas dit jaar, in juni, verslagen door de Progressive Conservatives, na elf jaar aan de macht te zijn geweest.

Die elf jaren hebben hun stempel op Saskatchewan gedrukt. Het doel van de NDP is altijd geweest om, trouw aan de samenwerkingsfilosofie van de prairiepioniers, iedereen te laten profiteren van de natuurlijke hulpbronnen. Iedereen moest gebruik kunnen maken van de diensten van het gouvernement. De NDP, die in gemeenschapsbezit gelooft, heeft een directe rol gespeeld in het economische leven van de provincie. Onder meer door het oprichten van verschillende provinciale 'Crown corporations'.

Een aantal daarvan zijn openbare nutsinstellingen (zoals Sask Tel en Sask Power), terwijl andere (Potash Corporation en de Saskatchewan Forest Products Corporation) belangrijk bijdragen aan de middelen van bestaan. Saskatchewan was ook de eerste provincie in Canada met een gratis medisch hulpprogramma en een autoverzekering van de staat.

Ondanks de grote verscheidenheid in landschap, economie en prioriteiten, blijft het beeld van vlakke prairielanden een hardnekkig leven leiden. Deels door de literatuur van W. O. Mitchell (Who has seen the Wind) en Margaret Laurence (The Stone Angel en The Diviners), of Sinclair Ross (As for Me and My House) blijft de indruk van een kleinsteden en landelijk bestaan gehandhaafd. Voor veel mensen vertegenwoordigen de prairies daardoor veeleer een 'gemoedstoestand' dan een moderne realiteit.